

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 706 63661, faks. 8 706 63663, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai	2020-	Nr.
	I 2020-06-02	Nr. 2-2785

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO IŠVADOMS GAUTI

Aplinkos ministerija, išnagrinėjusi Susisiekimo ministerijos pateiktus išvads gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. rugpjūčio 14 d. nutarimo Nr. 1119 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės vidaus vandens kelių sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 1998 m. sausio 20 d. įsakymo Nr. 18 „Dėl Lietuvos Respublikos vietinės reikšmės ir perspektyvinių vidaus vandenų kelių sąrašų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. lapkričio 25 d. įsakymo Nr. 3-600 „Dėl Vidaus vandenų kelių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, teikia pastabas ir pasiūlymus.

Informuojame, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAV įstatymas) 7 straipsnio 2 dalimi, planuojamos ūkinės veiklos atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau – atranka)¹ privaloma, kai planuojama ūkinė veikla įrašyta į PAV įstatymo 2 priedo veiklos rūšių sąrašą. Vadovaujantis PAV įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, planuojamai ūkinei veiklai privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą², kai planuojama ūkinė veikla įrašyta į PAV įstatymo 1 priedo veiklos rūšių sąrašą, priimta atrankos

¹ PAV įstatymo 2 straipsnio 5 dalis: „**Planuojamos ūkinės veiklos atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo** – procesas, kuris apima: 1) planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo informacijos, pagal kurią bus nustatoma, ar reikia atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą (toliau – atrankos informacija), parengimą; 2) atrankos informacijos nagrinėjimą atsakingojoje institucijoje, siekiant nustatyti, ar privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, konsultacijas su poveikio aplinkai vertinimo subjektais ir suinteresuota visuomene, motyvuotos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo išvados (toliau – atrankos išvada) priėmimą ir jos viešinimą.“

² PAV įstatymo 2 straipsnio 7 dalis: „**Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas** – planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir išvadų teikimo procesas, kuris apima: 1) poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo atliekamą planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, poveikio aplinkai vertinimo programos (toliau – programa) ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos (toliau – ataskaita) parengimą pagal teisės aktų reikalavimus; 2) poveikio aplinkai vertinimo subjektų atliekamą poveikio aplinkai vertinimo dokumentų ir suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimo, taip pat suinteresuotos visuomenės pasiūlymų nagrinėjimą ir išvadų dėl programos ir ataskaitos bei planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai parengimą; 3) visuomenės informavimą, suinteresuotos visuomenės dalyvavimą poveikio aplinkai vertinimo procese, kaip nustatyta teisės aktuose, kai atliekamas tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimas, – ir konsultacijas su kitomis valstybėmis; 4) atsakingosios institucijos atliekamą poveikio aplinkai vertinimo dokumentų nagrinėjimą ir įvertinimą, suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimo, suinteresuotos visuomenės pasiūlymų nagrinėjimą, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo ir (ar) planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) pateiktos papildomos informacijos, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka tokia informacija pateikiama, nagrinėjimą ir įvertinimą, atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadą dėl ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, į tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimo, jeigu toks atliktas, rezultatus; 5) atsakingosios institucijos sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai priėmimą ir jo viešinimą.“

išvada, kad poveikio aplinkai vertinimas privalomas arba planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį „Natura 2000“ teritorijoms, ir nustatoma, kad šis poveikis reikšmingas.

Į PAV įstatymo 1 priedą, t. y. į veiklos rūšių, kurioms privalomas poveikio aplinkai vertinimas, įrašytos šios veiklos rūšys, susijusios su laivyba ir upių gilinimu:

- 8.2. vidaus vandenų kelių, uostų (įskaitant pakrovimo ar iškrovimo terminalus) įrengimas (laivams, kurių keliamoji galia – 1 350 ir daugiau tonų).

Į PAV įstatymo 2 priedą, t. y. į veiklos rūšių, kurioms privaloma atranka, įrašytos šios veiklos rūšys, susijusios su laivyba ir upių gilinimu:

- 10.8. jūros uostų ar vidaus vandenų uostų (įskaitant žvejybos uostus, pakrovimo ar iškrovimo terminalus) įrengimas (laivams, kurių keliamoji galia mažesnė kaip 1 350 tonų, arba kai įrengiamas 0,5 ha ar didesnis plotas akvatorijoje ir sausumoje);

- 10.9. vidaus vandenų kelių (laivams, kurių keliamoji galia mažesnė kaip 1 350 tonų) įrengimas;

- 10.17. vandens kanalų (0,5 km ar ilgesnių) įrengimas;

- 11.17. upių vagų gilinimas ir (ar) krantų keitimas, įskaitant salų, dambos įrengimą ar nukasimą;

- 12.1. jachtų ar valčių prieplaukų įrengimas (kai prieplaukos plotas 0,2 ha ar didesnis).

Atkreipiame dėmesį, kad, vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 3 dalimi, tais atvejais, kai planuojamą ūkinę veiklą, kuriai turi būti atliekama atranka, numatoma įgyvendinti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje ar šios teritorijos artimoje aplinkoje, prieš pradėdant rengti atrankos informaciją ar jos rengimo metu turi būti atliekamas planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio reikšmingumo šioms teritorijoms nustatymas. Saugomų teritorijų institucijai nustačius, kad planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir šis poveikis gali būti reikšmingas, šiai planuojamai ūkinei veiklai atliekamas poveikio aplinkai vertinimas be atrankos³. Saugomų teritorijų ribas galite peržiūrėti Saugomų teritorijų kadastre pasinaudoję šia nuoroda (<https://stk.am.lt/portal/>).

Vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 11 dalimi, poveikio aplinkai vertinimo procedūros gali būti atliekamos be atrankos.⁴

Atsižvelgiant į nustatytą teisinį reguliavimą, pažymime, kad planuojant vykdyti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2009 m. lapkričio 25 d. įsakymo Nr. 3-600 „Dėl Vidaus vandenų kelių eksploatavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projekte numatytą veiklą – gilinti upių vagas ir/ar keisti krantus, ilginti vietinės reikšmės vidaus vandens kelią Galvės ežere bei gilinti Kuršių marias, šioms planuojamoms ūkinėms veiklos turi būti atlikta atranka arba poveikio aplinkai vertinimas.

Pažymime, kad PAV ar atrankos procedūros turi būti atliktos iki leidimo išdavimo, jeigu planuojamai ūkinei veiklai vykdyti nereikia jokių įstatymuose nustatytų leidimų, ūkinė veikla gali būti pradėta tik gavus sprendimą dėl poveikio aplinkai ar atrankos išvadą⁵.

Informuojame, kad nepritariame rašte nurodytai 3-jai alternatyvai, kuria siekiama Nutarimo projekto įgyvendinimui reikalingo finansavimo šaltiniu numatyti dalį surenkamo mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių ar jį didinti, dėl šių priežasčių:

³ 3. Tais atvejais, kai planuojamą ūkinę veiklą, įrašytą į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą, numatoma įgyvendinti Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje ar šios teritorijos artimoje aplinkoje, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) prieš pradėdamas rengti atrankos informaciją ar jos rengimo metu aplinkos ministro nustatyta tvarka kreipiasi į saugomų teritorijų instituciją dėl planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio reikšmingumo šioms teritorijoms nustatymo. Jeigu saugomų teritorijų institucija aplinkos ministro nustatyta tvarka nustato, kad planuojamos ūkinės veiklos, įrašytos į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą (šio įstatymo 2 priedas), įgyvendinimas gali daryti poveikį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms ir šis poveikis gali būti reikšmingas, šiai planuojamai ūkinei veiklai atliekamas poveikio aplinkai vertinimas be atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo.

⁴ Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas gali pradėti poveikio aplinkai vertinimą be atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros.

⁵ Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 15 straipsnio 1 ir 3 dalis; PAV įstatymo 3 straipsnio 3 dalis.

- Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo 1 straipsnio 2 dalimi įtvirtinta nuostata, kad mokesčio paskirtis yra mažinti taršą, o surinktas mokestis naudojamas aplinkosauginėms priemonėms finansuoti, todėl lėšų skyrimas ne aplinkos taršos mažinimui, bet vidaus vandens kelių infrastruktūros gerinimui, prieštarautų įstatymo nuostatai.

- Vandens kelių infrastruktūros įrengimas taip pat turėtų būti grindžiamas mažinama sausumos kelių transporto aplinkos tarša. Vandens transporto priemonės (laivai, keltai ir kitos varikliu varomos vandens transporto priemonės) yra ne mažiau taršios nei sausumos kelių transporto priemonės. Teikime nepateiktas aplinkosauginis vidaus vandenų transporto plėtros vertinimas, todėl siūlymas skirti dalį mokesčio už aplinkos teršimą iš mobilių šaltinių vidaus vandenų transporto infrastruktūros plėtrai, nepagrįstas atsižvelgiant į teisės aktais nustatytą mokesčio už aplinkos teršimą paskirtį.

- Pabrėžiame, kad Lietuva įgyvendindama Bendrąją vandens politikos direktyvą (2000/60/EB), yra įsipareigojusi pasiekti tikslus, kad užtikrintų gerą vandenų būklę, kurių dabar tik dalis atitinka šiuos reikalavimus. Pagal Bendrąją vandens politikos direktyvą (2000/60/EB) pakeisti natūralaus vandens telkinio fizinės charakteristikos leidžiama tik tada, kai tokių pakeitimų priežastys yra labai svarbios visuomenės interesams ir naujų pakeitimų nauda žmonių sveikatai, žmonių saugos palaikymui ar subalansuotai plėtrai yra didesnė už naudą, kurią aplinkai ir visuomenei duoda geros vandenų būklės pasiekimas. Pastebėtina, kad vandens kelių plėtra juos pritaikant krovinių gabenimui, gali didinti riziką užteršti vandenį ir daryti žalą žuvininkystei, vandens paukščiams, augmenijai ir gyvūnijai.

- Pastebėtina, kad įplaukos, gaunamos kaip mokestis už aplinkos teršimą iš mobilių taršos šaltinių (vandens transporto), sudaro apie 100 tūkst. eurų per metus. Šių lėšų perskirstymui (administravimo pakeitimas) reikalingo mechanizmo ir struktūros sukūrimas tikėtina gali kainuoti daugiau.

- Atkreiptinas dėmesys, kad didžioji dalis mokesčio už aplinkos teršimą įskaitoma į savivaldybių biudžetus ir naudojama Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatyme nustatytoms priemonėms finansuoti. Į valstybės biudžetą įskaitoma 30 proc. šių lėšų. Šios lėšos naudojamos visos šalies mastu įgyvendinamiems aplinkosauginiams projektams finansuoti.

Pažymėtina, kad Nutarimo projektas susijęs su Pakalnės ir Rusnaitės upių, kurios patenka į Nemuno priešakinės deltos gamtinį rezervatą, vagų gilinimu. Atkreipiame dėmesį, kad rezervate tokia veikla (upių gilinimas) draudžiama pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 65 str. 2 dalies⁶ nuostatas.

Informuojame, kad Aplinkos ministerija parengė ir 2020-07-07 per Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinę sistemą pateikė derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. 85 „Dėl Nemuno deltos regioninio parko ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, kurio tikslas – pakeisti Nemuno priešakinės deltos gamtinio rezervato ribas, todėl siūlome Nutarimo projektą teikti derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus minėtą projektą.“

Pažymėtina, kad numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas⁷ atliekamas siekiant tobulinti viešosios politikos formavimą, sprendimų priėmimą, suteikti rengiančioms ir priimančioms sprendimus valstybės institucijoms ir įstaigoms informaciją apie galimas sprendimų

⁶ 2. Gamtiniuose rezervatuose draudžiama ūkinė ir (ar) kitokia veikla, išskyrus:

- 1) natūralių gamtinių procesų eigos tyrimus ir stebėjimus;
- 2) žmonių paieškos ir gelbėjimo, ekstremaliųjų įvykių ir (ar) avarijų padarinių likvidavimo darbus, valstybės sienos ir (ar) krašto apsaugą, viešosios tvarkos palaikymą, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę ir valstybinę saugomų teritorijų kontrolę, priešgaisrinę apsaugą;
- 3) epizootijų atvejais – sanitarinių priemonių vykdymą;
- 4) statinių ir (ar) įrenginių, kurių reikia rezervato steigimo ir veiklos tikslams įgyvendinti, statybą, rekonstravimą, remontą, griovimą ir (ar) išardymą, inžinerinių tinklų demontavimą;
- 5) pažeisto gamtinio kraštovaizdžio, ekosistemų bei objektų, natūralių buveinių ir saugomų rūšių atkūrimą ir palaikymą, invazinių rūšių naikinimą;
- 6) kitų priemonių, atitinkančių rezervato steigimo tikslus, įgyvendinimą.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimas Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“.

alternatyvas ir jų įgyvendinimo pasekmes, sudaryti sąlygas pasirinkti tinkamiausią problemos sprendimo būdą, todėl siūlome, atsižvelgiant į numatomo teisinio reguliavimo pobūdį, atlikti numatomo teisinio reguliavimo vertinimą galimo poveikio aplinkai aspektu.

Aplinkos viceministrė

Justina Grigaravičienė

Virginija Kalesinskienė, +370 5 266366, el. p. virginija.kalesinskine@am.lt
Džiugas Anuškevičius, +370 695 60686, el. p. dziugas.anuskevicius@am.lt
Renata Gagienė, +370 695 41940, el. p. renata.gagiene@am.lt
Rasa Griškevičienė, +370 695 11585, el. p. rasa.griskeviciene@am.lt
Laura Stumbrienė, +370 696 97200, el. p. laura.stumbriene@am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, A. Jakšto g. 4, 01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO IŠVADOMS GAUTI
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-07-17 Nr. (10)-D8(E)-3919
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2020-07-22 Nr. 1-8018
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	JUSTINA GRIGARAVIČIENĖ, Viceministrė
Sertifikatas išduotas	JUSTINA GRIGARAVIČIENĖ, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-07-17 12:35:14 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2020-07-17 12:35:31 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-09-05 09:52:18 – 2022-09-04 09:52:18
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija , Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, i.k.188602370 LT", sertifikatas galioja nuo 2020-01-09 15:40:17 iki 2021-01-08 15:40:17 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, i.k.188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:55:24 iki 2021-12-26 13:55:24
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elektroninė dokumentų valdymo sistema VDVIS, versija v. 3.04.02
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2020-07-22 13:19:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2020-07-22 13:19:45 Dokumentų valdymo sistema Avilys